

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Su-IV-71/2017-2
Zagreb, 15. veljače 2017.

MIŠLJENJE
OPĆE SJEDNICE VRHOVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE
održane 13. veljače 2017.

o nacrtima Prijedloga Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima i Zakona o pravosudnom ispitu i Reformi pravosudnog sustava 2017.

Na temelju članka 47. točk. 1. Zakona o sudovima (Narodne novine br. 28/1333/15, 82/15 i 82/16) na poziv Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske održana 13. veljače 2017. raspravljala je o tekstu nacrta Prijedloga **Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima i nacrtu Prijedloga Zakona o pravosudnom ispitu** te je jednoglasno utvrdila mišljenje kroz slijedeće prijedloge izmjena i dopuna:

I.

Nacrt Prijedloga Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima:

U odnosu na članak 5. st.2.

- smatra se da predložene odredbe stavaka 2. nisu dovoljno jasne te se predlaže razraditi ih, a ujedno da se razmotri mogućnost primanja vježbenika iz zemalja članica EU

U odnosu na članak 8.

- predlaže se određenije propisati postupak rasporeda vježbenika u pravosudna tijela (nadležnost tijela koje donosi rješenje) koji su primljeni rješenjem ministra nakon postupka natječaja

U odnosu na članak 12. st.2.

- predlaže se brisati stavak 2. odnosno brisati dio odredbe kojom se propisuje uvjet mentoru da ima završenu edukaciju za mentora

U odnosu na članak 15. st. 1.

- predlaže se trajanje stručnih radionica iz pojedinih pravnih područja od 160 sati, (umjesto 320 sati)

U odnosu na članak 16. st. 1.

- predlaže se pravo vježbenika na korištenje 4 mjeseca za pripremu pravosudnog ispita (umjesto 2 mjeseca)

II.

Nacrt Prijedloga Zakona o pravosudnom ispitu:

U odnosu na članak 4.

- razraditi uvjete tzv. preračunavanja vremena provedenog na radu „pri obavljanju pravnih poslova“ npr. napunjena dva mjeseca rada na pravnim poslovima izjednačeno je s jednim mjesecom rada u pravosudnim institucijama odnosno odvjetništvu ili bilježništvu

U odnosu na članak 6. st.2 i 3.

- u cilju smanjenja trajanja roka polaganja pravosudnog ispita za sudačke i državno odvjetničke vježbenike predlaže se mogućnost podnošenja prijave za polaganje prije ispunjavanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita utvrđenih u članku 4. ovog zakona i to 1 do 2 mjeseca prije ispunjenja uvjeta,
- predlaže se brisati dio odredbe koja obvezuje čelnika pravosudnog tijela da podnosi prijavu, te propisati samo obvezu vježbenika da podnosi prijavu za polaganje pravosudnog ispita.

U odnosu na članak 7.

- rješenjem ministra pravosuđa o ispunjavanju uvjeta za polaganje pravosudnog ispita predlaže se utvrditi i datum - rok kada vježbenik koji je podnio prijavu prije stjecanja formalnih uvjeta (vrijeme provedeno na radu) ispunjava uvjete potrebnog vremena provedenog na radu u smislu čl. 4. ovog zakona

U odnosu na članak 9. st. 2., 3. i 4.

- u st. 2. brisati propisani broj (10) članova povjerenstva
- u st. 3. predlaže se brisati dio odredbe koji propisuje pravo ministra da imenuje za člana Ispitnog povjerenstva "*.... ako smatra potrebnim ili svrsishodnim, stručnjaka iz drugih odgovarajućih tijela*"
- u st. 4. isto tako brisati dio teksta koji se veže na tu odredbu u st. 3., a odnosi se na "*....čelnika drugih odgovarajućih tijela iz st. 3.....*"
- u st. 4. norma je nelogično vremenski postavljena s obzirom da propisuje da će *ministar pravosuđa zatražiti obrazloženi prijedlog kandidata prije imenovanja članova Ispitnog povjerenstva te potom uputiti javni poziv na iskazivanje interesa svim zainteresiranim kandidatima koji ispunjavaju uvjete iz stavka 3. ovog članka.*"
- Opća sjednica smatra da nije potreban javni poziv za iskazivanje interesa kandidatima ako će čelnik pravosudnog tijela, HOK-a i HJK-a dostaviti ministru obrazloženi prijedlog kandidata za člana Ispitnog povjerenstva jer će taj prethodni postupak iskazivanja interesa kandidata provesti sam čelnik prije predlaganja kandidata

U odnosu na članak 10. st.2., 3., 4. i 5.

- u st. 2. predlaže se da mandat članova Ispitnog povjerenstva traje 4 godine (umjesto 2 godine)
- st. 3. predlaže se u cijelosti brisati ili alternativno: "*Ministar pravosuđa može od tajnika Ispitnog povjerenstva jednom godišnje zatražiti podatke o radu Ispitnog povjerenstva.*"
- st. 4. predlaže se izmijeniti na način da "*...Predsjednik Ispitnog povjerenstva može, uz sudjelovanje ministra pravosuđa, jednom godišnje sazvati sastanak članova Ispitnog povjerenstva radi razmatranja pitanja značajnih za njihov rad.*"

- u st. 5. dodati da ministar pravosuđa, **uz prethodno mišljenje predsjednika Ispitnog povjerenstva**, pravilnikom propisuje postupak imenovanja i način rada Ispitnog povjerenstva

U odnosu na članak 13. st. 2.

- st. 2. predlaže se izmijeniti na način da "... *Pravne izvore za polaganje pravosudnog ispita utvrđuje predsjednik Ispitnog povjerenstva na prijedlog članova ispitnog povjerenstva.*" (umjesto ministar pravosuđa – s obzirom da se radi o složenoj i "živoj" materiji podložnoj stalnim promjenama)
- stavak 3. brisati.

U odnosu na članak 15. do 19.

Opća sjednica predlaže u cijelosti izmijeniti odnosno uskladiti sa zauzetim stavovima sudaca Vrhovnog suda odredbe članka 15. do 19. kojima se utvrđuje sadržaj i načini pisane provjere znanja.

Predlaže da se **ukine pisani dio ispita odgovorima na pitanja višestrukog izbora, zaokruživanjem ili slično koje se boduju**, jer se takvim načinom provjere ne može procijeniti praktično stručno znanje vježbenika za koje je bio educiran na vježbeničkoj odnosno stručnoj praksi u pravosudnim tijelima. Provjera praktičnog stručnog znanja vježbenika postiže se drugim načinima pisane provjere, a to su dvije pisane zadaće:

Tekst odredbe članka 15. predlaže se glasiti:

" Pisani dio ispita sastoji se od provjere pravnog znanja izradom dvije pisane zadaće i to cjelovite prvostupanjske presude iz područja građanskog prava i kaznenog prava."

"Spis na temelju kojeg se izrađuje pisana zadaća priprema i određuje Ispitno povjerenstvo za svaki pravosudni ispit s time da za sve kandidate na tom ispitu određuje isti spis." (kako bi ispitno povjerenstvo moglo lakše uspoređivati znanje kandidata)

"Ocjena provjere znanja kandidata na pisanom dijelu je "zadovoljio " ili "nije zadovoljio". .

"Ispitno povjerenstvo Pravilnikom će propisati kriterije za ocjenu "zadovoljio" i "nije zadovoljio"."

Opća sjednica smatra da zbog različite rješidbe kod izrade sudske odluke koju je pojedini vježbenik - kandidat izradio u zadaći na istu temu ne smije biti eliminacijski kriterij ako pisana odluka zadovoljava propisanu zakonsku formu.

Stoga se predlaže kao bitni kriterij za ocjenu "zadovoljio" da je kandidat pisanu odluku izradio u zakonom propisanoj formi odnosno ima sve bitne dijelove procesnog propisa te je zasnovana na materijalnom pravu.

Stoga Opća sjednica predlaže izbrisati sve odredbe koje reguliraju da se pisana provjera znanja sastoji od zaokruživanja odgovora na pitanja višestrukog izbora i da je kriterij za ocjenu "zadovoljio" na pisanoj provjeri znanja 75 % točnih odgovora.

U odnosu na članak 20.

- -u st. 1. predlaže se ne mijenjati ustroj grupa predmeta kako je utvrđeno do sada, **što znači 5 grupa predmeta i to:**
 - 1. građansko i trgovačko pravo**
 - 2. građansko postupovno i obiteljsko pravo**
 - 3. kazneno i kazneno postupovno pravo**

4. radno i upravno pravo i

5. ustavno uređenje i osnova sustava Europske unije te organizacije pravosuđa.

- u st. 2. predlaže da se usmeni ispit polaže u neprekidnoj nazočnosti **5 članova** Ispitnog povjerenstva

U odnosu na članak 21. st. 2.

- predlaže se brisati zadnji dio teksta odredbe st.2., rečenicu koja glasi: "*Ako o postojanju ovih okolnosti član Ispitnog povjerenstva ne izvršiti Ministarstvo pravosuđa i sudjeluje na usmenom dijelu ispita, protivno odredbi stavka 1. ovog članka, smatra se da kandidat nije položio pravosudni ispit, a član Ispitnog povjerenstva razriješiti će se dužnosti*".
- **ostaviti pravo i obavezu kandidatu da i on kada je to propustio učiniti ispitivač „zatraži izuzeće ispitivača iz zakonskih razloga“.** Kao sankciju ostaviti samo pad ispita jer kandidat nije ukazao na nemogućnost da ga ispituje određeni ispitivač.

U odnosu na članak 22. st. 2. i 3.

- u st. 2. predlaže se Pravilnikom odrediti vrijeme ispitivanja kandidata po pojedinoj grupi predmeta
- st. 3. smatra se da se audio-vizualno snimanje i prenošenje tijekom usmenog ispita na mrežnoj stranici ministarstva mora ograničiti na način da o tome može odlučiti predsjednik Ispitnog povjerenstva, ili da se u cijelosti briše dio odredbe koja to propisuje : "*....a tijekom usmenog ispita može se snimati i prenositi audio-vizualnim uređajem na mrežnoj stranici Ministarstva u realnom vremenu.*"

U odnosu na članak 23.

- predlaže se u st. 1. dodati odredba koja glasi: "*Ispitno povjerenstvo obavijestiti će odmah po donošenju ocjene iz određene grupe predmeta, prije nastavka ispita onog kandidata koji "nije zadovoljio" na toj grupi predmeta.*"

U odnosu na članak 24. st.2.

- predlaže se izmjena odredbe stavka 2. tako da glasi: "*Kandidat koji na usmenom dijelu pravosudnog ispita bude ocijenjen ocjenom "nije zadovoljio" iz jedne grupe predmeta nije položio pravosudni ispit te se u odnosu na njega pravosudni ispit prekida.*"
- u st. 3. prilagoditi u tekstu riječi: "...iz jednog predmeta" u "**iz jedne grupe predmeta**"

U odnosu na članak 26. st. 2.

- predlaže se brisati u cijelosti st. 2.i zamijeniti s novim koji glasi: "*Pravosudni ispit može se polagati najviše 3 puta, i ako kandidat nije položio pravosudni ispit, može ponovno pristupiti polaganju tek nakon proteka roka od 18 mjeseci od posljednjeg polaganja.*"

U odnosu na članak 27. st. 2.

- predlaže se brisati odredba stavka 2. i njezin sadržaj premjestiti u Zakon o vježbenicima u pravosudnim tijelima.

U odnosu na članak 28. st. 4.

- predlaže se izmijeniti rok u st. 4. od kada kandidati polažu ispit po odredbama novog zakona:
"Od 1. srpnja 2018. .."

U odnosu na članak 30. st.2.

- predlaže se da mandat članovima Ispitnog povjerenstva za polaganje pravosudnog ispita sukladno odredbama članka 20. stavka 2. i 3. Zakona o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu (Narodne novine br. 84/08 i 75/09) prestaje donošenjem odluke ministra o imenovanju članova novog Ispitnog povjerenstva.

III.

Mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske o nacrtu prijedloga Reforme pravosudnog sustava 2017.

Suci Vrhovnog suda Republike Hrvatske Đuro Sessa, dr.sc. Jadranko Jug i Željko Šarić, članovi radne skupine Ministarstva pravosuđa za izradu prijedloga Reforme pravosudnog sustava 2017., kao i predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske upoznali su suce Vrhovnog suda Republike Hrvatske o materijalu koji je Ministarstvo pravosuđa dostavilo na dan održavanja Opće sjednice, a razrađuje modele reforme pravosudnog sustava odnosno mrežu pravosuđa.

Nakon kratkog izlaganja članova Radne skupine sudaca Đure Sesse, dr.sc. Jadranka Juga i Željka Šarića Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske je jednoglasno zauzela mišljenje:

1. Vrhovni sud Republike Hrvatske smatra da sadašnji sustav pravosuđa daje dobre rezultate rada, što je vidljivo kroz statistiku rada sudova, i zbog toga nije potrebno poduzimati sustavnu reformu cijele pravosudne mreže jer za to nema osnove.

2. U cilju ostvarivanja ustavne uloge Vrhovnog suda Republike Hrvatske u kaznenom suđenju predlaže se osnovati Visoki kazneni sud Republike Hrvatske kako je to propisano Zakonom o kaznenom postupku, u izmjenama i dopunama 2011. godine, i sukladno tome ustrojiti novu ulogu Vrhovnog suda Republike Hrvatske u kaznenom sudovanju.

3. Ako Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske smatra da je sustavna reforma pravosuđa potrebna Vrhovni sud Republike Hrvatske predlaže da Ministarstvo pravosuđa zajedno sa Vrhovnim sudom Republike Hrvatske prije toga izrade zajedničke Smjernice za razvoj pravosudnog sustava (mreže sudova) koje će biti potvrđene od Vlade Republike Hrvatske i na toj osnovi da se reformira sustav pravosuđa.

Zagreb, 15. veljače 2017.

Predsjednik

Branko Hrvatin, mag. iur.